herpy

GECKOR

East Indian leopard gecko

Eublepharis hardwickii

En kraftig, markbunden gecko från skogarna i östra Indien och Bangladesh med breda mörkbruna och ljusa band och en tjock svans som lagrar fett. Den är nära släkt med *Eublepharis macularius*, men ska hållas svalare och fuktigare och är fortfarande sällsynt i terrarier.

Familj: Eublepharidae

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**20-23 cm** total längd inkl. svans
Vikt	**50-60 g**
Livslängd	**15-20 år**
Aktiv	**På natten**
Levnadssätt	**Klipplevande och marklevande**
Biotop	**Torrskog och klippterräng**
Svårighetsgrad	**Viss erfarenhet**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**90 × 45 × 45 cm** L × B × H för 1 vuxet djur
Temperatur, dag	**25-28 °C**
Värmeplats	**28-30 °C**
Temperatur, natt	**21-23 °C**
Luftfuktighet	**60-80 %**
Vatten	**Vattenskål**
UVB	**Valfritt**
Vintervila	**15-18 °C** 6-12 veckor
Föda	**Insekter**
Hålls	**Ensamma**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Könsmogen	**12-18 mån.**
Kullstorlek	**1-2 ägg**
Kullar per år	**1-6**
Inkubation	**50-70 dagar** vid 26-32 °C

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Ej listad**
EU-bilaga	**Ej listad**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Eublepharis hardwickii är en kraftig gecko med korta ben, korta tår och en tjock svans som sväller upp och slutar i en spets. Till skillnad från de flesta andra geckor har den rörliga ögonlock och klor. Kroppen är täckt av små, flata fjäll, och mellan dem sitter talrika runda, konformade knölar. Hanen har 14-18 porer framför kloaken.

Teckningen består av breda mörkbruna band på ljus grund: ett band över huvudet, två mycket breda band över ryggen och tre eller fyra ringar runt svansen. Banden är kantade med svart, och undersidan är vit. Arten blir 20-23 cm lång inklusive svans och väger vanligen 50-60 g, men kan bli tyngre. Varje djur har sitt eget huvudmönster, och de breda banden finns kvar i vuxendräkten, så färgbytet från unge till vuxen är mindre markant än hos de andra arterna i släktet.

Arten beskrevs av John Edward Gray 1827 och är typart för släktet *Eublepharis*. Artnamnet hedrar Thomas Hardwicke, en engelsk naturforskare och samlare som tjänstgjorde i den bengaliska armén. Nya arter i släktet har beskrivits från Indien, så äldre fynd kan ha förväxlats med nära besläktade arter.

Djuret är skyggt men låter sig lyftas i handen och tar många slags insekter. Bytet upptäcks på rörelsen. Arten kan äta mindre artfränder, så djuren bör hållas enskilt. Lokalt i Odisha tror man att arten är giftig, men det är den inte. När den blir överraskad kan den ge ifrån sig ett gällt, vibrerande ljud.

Utbredning och livsmiljö

Eublepharis hardwickii förekommer i östra Indien och i Bangladesh. I Indien är den rapporterad från Odisha, Västbengalen, Jharkhand, Bihar, Madhya Pradesh, Uttar Pradesh och Tamil Nadu, bland annat i Anaimalaibergen i söder. Typlokalen är angiven som Chittagong, och i Bangladesh är arten känd från den sydöstra delen av landet. Fynden från Dalma och Saranda i Jharkhand är nyare tillskott till utbredningskartan.

Geckon har också hittats i städer, till exempel i ett offentligt badhus i Waltair vid Visakhapatnam, så den kan leva nära människor.

> **Naturlig utbredning:** Indien och Bangladesh.

LIVSMILJÖ

Arten är en utpräglat nattaktiv marklevande art som lever i fuktig och torr lövskog i låga bergstrakter, typiskt 500-800 m över havet, men den anges upp till 1.500 m. På dagen gömmer den sig under stora stenar, i sprickor och i hålrum vid trädens fot. På natten ses den på skogsvägar och öppna ytor under sommarhalvåret och regntiden, särskilt under regnskurar. Den kan också klättra.

Regionen präglas av monsun. Djuren är mest aktiva under regntiden från juni till september, då luftfuktigheten kan nå 80-100 %, och temperaturen sällan kommer över 30 °C på dagen och sjunker till 22-24 °C på natten. Från december till mars är klimatet torrare och svalare, med omkring 20 °C på dagen och 13 °C på natten, och under den perioden är djuren inaktiva. Det är alltså en svalare och fuktigare art än *Eublepharis macularius*, och terrariet ska inredas därefter.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

Skötsel

TERRARIET

Ett vuxet djur bör ha ett terrarium på minst 90 × 45 × 45 cm (längd × bredd × höjd), samma minimum som för *Eublepharis macularius*. Golvytan är viktigast, eftersom geckon lever på marken, men den klättrar gärna på stenar och grenar.

Ett naturligt inrett terrarium passar arten bäst, eftersom den är skygg och annars gömmer sig hela tiden. Använd ett bottensubstrat av jord blandad med kokosmull, gärna med levande växter, torra löv och mossa på delar av botten. Fuktig jord och mossa håller luftfuktigheten uppe. Ge många gömställen av sten, bambu och trä med olika fuktighet, så att djuret själv kan välja ett torrt eller ett fuktigt gömställe, och ställ in ett fuktigt gömställe med lätt fuktig torv eller mossa, som honorna också använder för äggläggning. Papper eller hushållspapper är ett säkert val till ungar och i karantän. Fin sand bör undvikas.

Terrariet ska ha ventilation, så att fukten inte blir stillastående.

Läs mer: Karantän och hygien

TEMPERATUR

Eublepharis hardwickii ska hållas svalare än de andra arterna i släktet. På dagen ska temperaturen vara 25-28 °C och den varmaste platsen 28-30 °C, inte varmare. En termostatstyrd värmematta under den ena änden är en bra värmekälla; spotlights behövs inte. På natten ska temperaturen sjunka 2-4 grader, till omkring 21-23 °C.

På vintern får vuxna djur en vilopaus på 2-3 månader, typiskt från december till februari, som efterliknar den torra, svala årstiden. Sluta utfodra omkring två veckor före, så att tarmen är tom, sänk sedan temperaturen gradvis under ett par veckor till 15-18 °C, och släck ljuset. Det ska fortfarande finnas vatten och ett fuktigt gömställe. Höj temperaturen gradvis igen efteråt. Unga och svaga djur ska inte ha vintervila.

Mät temperaturen med en digital termometer i både den varma och den svala änden. Värmestenar utan styrning bör inte användas.

Läs mer: Värme och temperatur Läs mer: Vintervila och årstider

LUFTFUKTIGHET OCH VATTEN

Luftfuktigheten ska vara långt högre än hos *Eublepharis macularius*, nämligen 60-80 %. Spraya terrariet morgon och kväll, gärna med ljummet vatten, och håll mossan och planteringsjorden fuktig. Under vintervilan sprayas det mindre, men det fuktiga gömstället hålls fuktigt.

Vildfångade djur dricker ofta inte ur en skål utan slickar i sig dropparna från huvudet och omgivningen efter sprayningen. Uppfödda djur dricker också ur en skål. Ställ därför fram en låg skål med färskt vatten och byt det ofta, men se samtidigt till att djuret kan dricka droppar efter sprayningen.

Läs mer: Köp av djur: uppfödda djur, vildfångst och transport

LJUS OCH UVB

Arten är strikt nattaktiv och mest aktiv de första timmarna efter mörkrets inbrott. Ge omkring 12 timmars ljus per dag och upp till 14 timmar under avelssäsongen. Under vintervilan behövs inget ljus. Djuren kommer helst fram när ljuset i terrariet är släckt och rummet dämpat.

UVB är inte nödvändigt för vuxna djur, eftersom de gömmer sig på dagen, men ett fullspektrum- eller svagt UVB-rör är en fördel för ungar och för levande växter. Används UVB ska det finnas gott om skugga. Utan UVB ska kalken innehålla D3-vitamin.

Läs mer: Ljus och UVB Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

UTFODRING

Eublepharis hardwickii lever uteslutande på insekter och upptäcker bytet på rörelsen. Den tar syrsor, gräshoppor, kackerlackor och mjölmaskar, men en del djur vill inte ha mjölmaskar. Silkesmaskar, vaxmasklarver och jättemjölmaskar är feta och ges bara som godbit. Mata foderinsekterna med en näringsrik kost innan de ges vidare.

Vuxna djur får 4-6 insekter 3-4 gånger i veckan. Överutfodring är ett vanligt fel. Honor under avelssäsongen utfodras varannan dag, och intervallet görs längre igen när äggläggningen är över. Ungar utfodras 4-5 gånger i veckan, de minsta gärna dagligen. Ta bort insekter som inte har ätits inom ett dygn.

Kalk är särskilt viktigt för arten. Pudra insekterna med kalk vid de flesta utfodringar, och ställ dessutom in en liten skål med kalkpulver med D3 i terrariet.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel

BETEENDE OCH HANTERING

Arten är skygg och lugn, långsammare än *Eublepharis macularius*, men den blir snabb när det kommer foder. Den låter sig hanteras och kan bli tam med regelbunden kontakt. Ge ett nytt djur ett par veckor i fred innan du börjar hantera det, och stötta alltid kropp och svans. Ta aldrig tag i svansen, eftersom den kan kastas av och växer ut igen med ett annat utseende.

Hanar får aldrig hållas tillsammans; de är territoriella och slåss. Honor kan hållas tillsammans med tillräckligt med utrymme och ett gömställe per djur, och par eller grupper kan leva ihop hela året, men det kräver erfarenhet och noggrann tillsyn. Säkrast är att hålla djuren enskilt och bara sätta ihop dem för avel. Ungar får inte hållas tillsammans med större djur, eftersom kannibalism förekommer hos arten.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Hanen har 14-18 porer i en vinkelformad rad framför kloaken och en tydlig utbuktning vid svansroten. Honor kan ha svaga porer, men de är mycket mindre tydliga. Könet kan ses från omkring tre månaders ålder, men det är svårare än hos *E. macularius*, särskilt hos unga djur.

Djuren blir könsmogna efter 12-18 månader, beroende på hur mycket de får äta. En hona bör väga minst 35-40 g innan hon sätts i avel.

PARNING

Aveln sätts igång av vintervilan. När temperaturen har höjts igen och djuren äter normalt sätts hanen hos honan. En hane kan para sig med flera honor. Följ djuren de första nätterna och ta bort hanen om det blir oro.

Inom omkring sex veckor blir honorna tjockare, och äggen kan anas genom buken. Skilj hanar och honor åt efter säsongen, så att honorna kan återhämta sig.

ÄGGLÄGGNING OCH KULLAR

Honan lägger ett eller två läderartade ägg på ca 20 × 10 mm åt gången och gräver ner dem. Säsongen ligger från april till juni, och en hona kan lägga upp till 5-6 kullar, men ofta färre. Hon slutar äta ett par dagar före äggläggningen, så hon måste vara i god kondition mellan kullarna.

Ställ in en äggläggningslåda med lätt fuktig torv eller kokosmull i terrariet, och håll den fuktig hela tiden. Ta upp äggen dagligen utan att vända dem, så att ungarna inte kläcks i terrariet och blir uppätna av de vuxna.

INKUBATION

Äggen kan inkuberas i vermikulit, kokosmull eller andra vanliga substrat, lätt fuktiga, i en låda med ett par små lufthål i locket. Vädra en gång i veckan och ta bort kondensvatten från locket.

Vid 26-32 °C kläcks äggen efter 50-70 dagar, snabbast vid hög temperatur. Temperaturen verkar påverka könet: 26-28 °C ger honor och 32 °C hanar, medan temperaturer däremellan ger båda könen. Det verkar dock mindre säkert än hos *E. macularius*, och det är svårt att få hanar, så mycket är fortfarande oklart.

UPPFÖDNING AV UNGAR

Ungarna är omkring en fjärdedel av de vuxnas storlek när de kläcks. Håll dem enskilt i små lådor, inredda som de vuxnas terrarium, eller med fuktigt hushållspapper de första dagarna. De äter första gången efter 3-5 dagar eller efter den första hudömsningen, som kommer efter omkring tio dagar.

Ge små syrsor pudrade med kalk 4-5 gånger i veckan, de minsta dagligen, och väg ungarna regelbundet. Håll aldrig ungar tillsammans med större djur, och var försiktig med att sätta ihop ungar, eftersom kannibalism förekommer. Flytta dem till större terrarier allteftersom de växer.

Hälsa och vanliga misstag

Det finns bara få artspecifika hälsodata för *Eublepharis hardwickii*. De typiska problemen är:

- Kalkbrist och benskörhet (MBD), särskilt hos ungar. Det ger mjuka käkar, krokiga ben och darrningar. Ge kalk vid nästan varje utfodring och en skål med kalk i terrariet. Vid de första tecknen hos ungar ska det in mer kalk och UVB, och en veterinär bör se djuret.
- För torra förhållanden, som ger hudömsningsproblem med hudrester på tår och svansspets. Håll luftfuktigheten uppe och ge ett fuktigt gömställe.
- För hög temperatur. Arten tål värme sämre än *E. macularius*; håll den varmaste platsen under 30 °C.
- Stillastående, våt luft utan ventilation, som kan ge luftvägs- och hudinfektioner.
- Tarmstopp, om små djur sväljer sand eller löst substrat.
- Förlorad svans vid hantering eller slagsmål. Svansen växer ut igen, men ser aldrig likadan ut, och djuret förlorar en del av sitt fettdepå.
- Parasiter, som kan ge viktminskning och lös avföring. Låt undersöka ett avföringsprov.

Väg djuret regelbundet och notera vikt, aptit och hudömsning. Viktminskning är ofta det första tecknet på sjukdom. Sök en veterinär med erfarenhet av reptiler om djuret tappar i vikt, inte äter på flera veckor utanför vintervilan eller verkar slött.

Läs mer: Vanliga sjukdomar och tecken på sjukdom

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.